

Nečekaný nález z Mariánskolázeňska: stružilka Zetterstedtova – nový druh pro Českou republiku

Libor Dvořák, Městské muzeum Mariánské Lázně

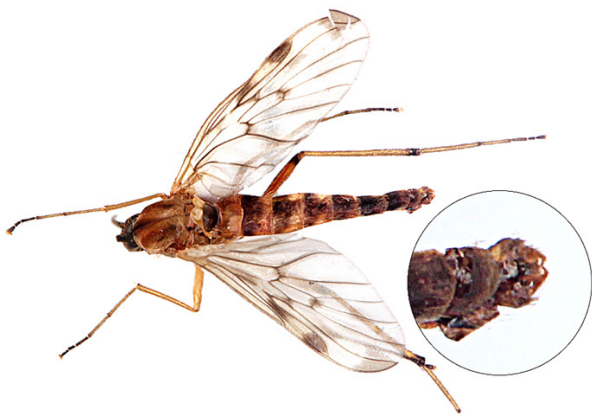

Stružilky (čeleď *Anisopodidae*) jsou malou skupinou dvoukřídleho hmyzu s pouhými devíti druhy v Evropě a pěti druhy v České republice. Jedná se o malý hmyz (0,5–1 cm) s křídly v klidu složenými nazad a přes sebe. Nápadné jsou tmavé skvrny na křídlech. Jednotlivé druhy jsou si velmi podobné a dají se odlišit podle žilnatin křidel, skvrn na nich, čela samců a pohlavních aparátů.

Z našich pěti druhů jsou tři druhy hojné nebo lokálně hojné, další druh se velmi vzácně chytá porůznu po celé republice a poslední je vysloveně horský druh známý z několika pohoří z výšek nad 1000 m n. m. Oba poslední druhy jsou díky své vzácnosti zařazeny jako zranitelné druhy v Červeném seznamu bezobratlých živočichů České republiky.

Dospělé stružilky žijí prakticky po celý rok a nejčastěji se s nimi setkáte v lesích, křovinách a zahradách, mohou se objevit i v domácnostech. Živí se nektarem květín, mizou stromů a dalšími podobnými tekutinami. Proto není překvapivé, že se často chytají do pivních a sirupových pastí, které používám se svými spolupracovníky při výzkumu hmyzu Mariánskolázeňska.

V roce 2012 jsem měl na Mariánskolázeňsku na jeden měsíc na konci léta umístěno 14 pivních pastí; v roce 2013 jsem měl celkem 10 pastí od konce dubna do přelomu září a října s měsíční výměnou piva v každé pasti. Celkem jsem z tohoto výzkumu vytřídl a určil asi 3600 stružilek. Ve stovkách až tisících kusů se v těchto pastech vyskytovaly všechny tři naše hojné druhy. Jaké bylo ale mé překvapení, když jsem postupně na třech lokalitách z roku 2013 našel několik

▲ Stružilka Zetterstedtova z Drmoulu. Foto: Josef Dvořák.

samců a samic druhu, který se žádnému z našich pěti druhů nepodobal. Celkem snadno jsem zjistil, že se jedná o druh *Sylvicola zetterstedti* (Edwards, 1923), kterému můžeme česky říkat stružilka Zetterstedtova. Tento druh jsem chytil ve vrbíně u Knížecího rybníka nedaleko kempu Luxor a na dvou místech v bývalém vojenském cvičišti u Drmoulu (Cech Sv. Víta). Druh *Sylvicola zetterstedti* je znám z několika zemí severní, západní a střední Evropy (Velká Británie, Irsko, Finsko, Norsko, Švédsko, centrální Rusko, Litva, Nizozemí, Lichtenštejnsko, Švýcarsko, Španělsko a Slovensko). Nálezy od Velké Hleďsebe a Drmoulu jsou prvními pro území České republiky! (O podobné překvapení není na Mariánskolázeňsku nouze, postupně vás s některými dalšími také seznámíme.